

7. טור חושן משפט סימן יב

ומצוה לדיין להתחיל להם בפשרה שיאמר במה אתם רוצים יותר בפשרה או בדין: אפילו אם שמע דבריהם ויודע להיכן הדין נוטה כל זמן שלא גמר הדין לומר פלוני זכאי ופלוני חייב אבל לאחר גמר דין אינו יכול לעשות פשרה ומיהו אם יש שבועה ביניהם רשאי לעשות פשרה ביניהם אפילו לאחר גמר דין כדי ליפטר מעונש שבועה: וכל דיין שעושה פשרה תמיד הרי זה משובח ועליו נאמר אמת ומשפט שלום שפטו בשעריכם איזה משפט שיש בו שלום זו פשרה: וכשם שמוזהר שלא להטות דין כך מוזהר שלא יהא נוטה בפשרה לאחד יותר מתבירו: כתב בספר המצות צריכין הדיינין להתרחק בכל היכולת שלא יקבלו עליהם לדון דין תורה כי מאד נתמעטו הלבבות וגרסינן בירושלמי פ"ק דסנהדרין בימי ר"ש בן יוחאי בטלו דיני ממונות אמר ר"ש בן יוחאי לית דחכים בדין רבי יוסי בן חלפתא באו ב' אנשים לפניו אמרו לו על מנת שתדיננו דין תורה אמר להם איני יודע לדון לכם דין תורה

8. בית יוסף חושן משפט סימן יב אות ב (א) ד"ה ומצוה לדיין

ומצוה לדיין להתחיל להם בפשרה שיאמר להם במה אתם רוצים יותר בפשרה או בדין. בפרק קמא דסנהדרין (שם) אמר רב הלכה כרבי יהושע בן קרחה דאמר מצוה לבצוע איני והא רב הונא תלמידיה דרב הוה כי הוי אתו לקמיה דרב הונא אמר להו אי דינא בעיתו אי פשרה בעיתו מאי מצוה נמי דקאמר רבי יהושע בן קרחה מצוה למימרא להו אי דינא בעיתו אי פשרה בעיתו. ופירש רש"י מצוה למימרא להו ברישא אי דינא בעיתו אי פשרה בעיתו דפתחין להו בפשרה.

9. בראשית רבה (וילנא) פרשה לג ד"ה א ויזכור אלהים

אלכסנדרוס מוקדון אזל לגבי מלכא קציא לאחורי הרי חשך, ושלח ליה נפק ליה והוא טעין גידומי דדהב בגו דסקוס דדהב, א"ל לממונדא אנא צריך, א"ל ולא היה לך מה מיכול בארעך דאתיית לך להדין, א"ל לא אתית אלא בעיא למידע, היך אתון דיינין, יתיב גביה יומא חדא אתא חד בר נש קבל על חבריה אמר הדין גברא זבן לי חדא קילקלתא ואשכחית בגוה סימתא, ההוא דזבין אמר קילקלתא זבנית סימתא לא זבנית וההוא דזבן אמר קילקלתא ומה דבגוה זבנית. אמר לחד מנייהו אית לך בר דכר א"ל הין ואמר לאוחרני אית לך ברתא נוקבא א"ל הין אמר להון זיל אסיב דין לדין והוי ממונא לתרויהון, חמתיה יתיב תמה א"ל מה לא דיינית טב א"ל אין, אמר ליה אלו היה גבכון היך הויתון דיינין, א"ל קטלין דין ודין ומלכותא נסבא ממונא דתרויהון, א"ל אית גבכון מטר נחית א"ל הין, א"ל אית גבכון שמשא דנח א"ל הין, א"ל אית גבכון בעיר דקיק א"ל הן, א"ל תיפח רוחיה דההוא גברא לא בזכותכון נחית מטר ולא בזכותכון שמשא דנחה עליכון אלא בזכותיה דבעירא דכתיב (תהלים לו) אדם ובהמה תושיע ה', אדם בזכות בהמה תושיע ה',

10. אבות פר' ה'

ארבע מידות באדם. האומר שלי שלי ושליך שליך זו מדת בינונית. ויש אומרים זו מדת סדום. שלי שליך ושליך שלי עם הארץ. שלי שליך ושליך שליך חסיד. שלי שלי ושלי שלי רשע: